

Ret fi o punta d'Arenys

Arenys de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Arenys de Mar

Coordenades:

Latitud: 41.58175701642
Longitud: 2.5482366979122
UTM Est (X): 462342
UTM Nord (Y): 4603440

Classificació

Número de fitxa 08006 - 407
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tècnica artesanal
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 21/04/2023 - 10:14

Descripció

El *ret fi* o punta d'Arenys, és una punta de coixí; és a dir, feta a partir del trenat del fil dels boixets, de complexa execució, elaborada, pel que es té documentat, des de finals del segle XVIII.

Es tracta d'una punta fina elaborada amb cotó, sempre de color blanc. Sobre un fons de tul de gràfic hexagonal, esquitxat pel característic punt d'esperit, es van dibuixant els motius decoratius, amb punt sencer, també conegut com a punt de teixit, o mig punt, perfilats tots amb un fil més gruixut anomenat torçal. Alguns d'aquests motius poden anar resseguits d'ullets i omplerts amb el punt de filigrana que pot ser plena o buida.

Per tècnica, i en alguns casos per estètica, presenta moltes similituds amb altres puntes de coixí europees amb fons de tul, com ara les de Lille, el ret flamandès, el Tønder, el Northampton i el Pottekauteu holandès.

El terme *ret fi* podria haver sortit de les mateixes puntaires, derivant del patró *ret fina*, en referència a la finor del tul característic d'aquesta tècnica.

El *ret fi* més canònic presenta uns punts determinats que el fan fàcilment identificable, encara que la seva aparició en una mateixa peça depengui de l'època de la confecció, del caprici del seu projectista i de la destresa de la puntaire. De la voluntat dels dos últims, en el picat dels patrons i en l'execució de la peça, en dependrà la qualitat del producte final. Sobre un fons de tul de gràfic hexagonal, esquitxat pel tradicional punt d'esperit o mosqueta, es van dibuixant els motius decoratius, amb punt sencer, també conegut com a punt de teixit o mig punt, perfilats amb un fil més gruixut, anomenat torçal. Alguns d'aquests motius poden anar resseguits d'ullets i omplerts amb el punt de filigrana i que pot ser plena o buida.

Tot i que a partir de la segona meitat del segle XIX, comença a usar dissenys amb motius florals, segurament per influències europees, la seva decoració més característica són motius d'inspiració vegetal, geomètrica, mineral o abstracta, a manera de rocalla, ben presents en altres arts del segle XVIII, com l'escultura o l'orfebreria.

Observacions:

El Museu d'Arenys conserva nombroses plantilles de fons de tul utilitzades per la casa Castells.

Història

Els seus orígens es podrien trobar en el segle XVIII, però la seva rellevància dins els mercats internacionals, malgrat tractar-se d'una punta perifèrica, des del punt de vista del lloc de producció, es produiria entre els segles XIX i començaments del XX. Sobretot a la península Ibèrica i Amèrica del Sud.

Bibliografia

AA.VV (2020). *Un mar de tul. El Ret-fi o punta d'Arenys*. Ajuntament d'Arenys de Mar.

MAROT, Núria i SIMARRO, Dolors(1999). *El ret-fi català o punta d'Arenys*. Arenys de Mar: El setciències.

Enllaços d'interès:

[Un mar de tul: el Ret fi o punta d'Arenys](#)

